

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/85404>

Please be advised that this information was generated on 2019-11-15 and may be subject to change.

Vindplaats	JIN 2010/867
Titel	Procesrecht. Onteigeningsprocedure. Voeging en tussenkomst. Tussenkomst in cassatie niet toegelaten. In onteigeningsprocedure geen plaats voor voeging.
Instantie	Hoge Raad
Datum	25 juni 2010
Rolnummer	09/01632
Wetsbepaling	Rv art. 217

867

Civiel recht

Hoge Raad

25 juni 2010, 09/01632, LJN BM5706

(Mr. Fleers
Mr. De Savornin Lohman
Mr. Numann
Mr. Hammerstein
Mr. Asser)

A-G mr. Strikwerda

Noot Biemans zie onder «JIN» 2010/866

Procesrecht.; Onteigeningsprocedure.; Voeging en tussenkomst.; Tussenkomst in cassatie niet toegelaten.; In onteigeningsprocedure geen plaats voor voeging.

In cassatie is geen plaats voor een verzoek tot tussenkomst. Ook als de verzoeken in het incident zouden moeten worden begrepen als verzoeken tot voeging op de voet van art. 217 Rv zijn verzoekers niet-ontvankelijk. Uit het stelsel van de Onteigeningswet en uit de aard van het onteigeningsgeding vloeit namelijk voort dat daarin voor voeging geen plaats is.

[Rv art. 217]

Vervolg op het hiervoor opgenomen arrest (HR 12 februari 2010, LJN BL0006, «JIN» 2010/866), waarin de Hoge Raad bepaalde dat geen sprake was van schorsing vanwege de rechtsopvolging onder bijzondere titel. De nieuwe eigenaar heeft vervolgens verzocht om zich te mogen voegen ex art. 3 lid 2 Ow. In dit tweede arrest oordeelt de Hoge Raad dat art. 3 lid 2 Ow

geen betrekking heeft op voeging, maar op tussenkomst. De nieuwe eigenaar wordt niet-ontvankelijk verklaard, omdat tussenkomst in cassatie niet is toegestaan. Voor zover het verzoek moet worden begrepen als een verzoek tot voeging ex art. 217 Rv moet de nieuwe eigenaar niet-ontvankelijk worden verklaard, omdat uit het stelsel van de Onteigeningswet en de aard van het onteigeningsgeding voortvloeit dat daarin voor voeging geen plaats is.

1. [Verzoeker 1=eiser 3],2. [Verzoekster 2],3. [Verzoeker 3],4. [Verzoekster 4], allen te [woonplaats],en5. Latrusco NV, te Curaçao (Nederlandse Antillen),en6. [Verzoeker 6=eiser 1], te [woonplaats],7. [Verzoekster 7], te [woonplaats], verzoekers in het incident, advocaat: mr. P. Garretsen, in de zaak van:1. [Eiser 1],2. [Eiseres 2],3. [Eiser 3], allen te [woonplaats], eisers tot cassatie, advocaat: mr. P. Garretsen,

tegen

Gemeente Heerlen, te Heerlen, verweerster in cassatie, advocaat: mr. J.A.M.A. Sluysmans.

Verzoekers in het incident zullen hierna ook worden aangeduid als verzoekers. Partijen in de hoofdzaak zullen worden aangeduid als [eiser] c.s. en de Gemeente.

Conclusie van de Advocaat-Generaal:

1. Thans eisers tot cassatie in de hoofdzaak, hierna: [eiser] c.s., zijn (tijdig) in cassatie gekomen tegen een vonnis van de rechtbank Maastricht van 25 maart 2009, waarbij op vordering van thans verweerster in cassatie in de hoofdzaak, hierna: de Gemeente, onder meer – kort gezegd – de vervroegde onteigening van enige, in het vonnis nader omschreven percelen is uitgesproken en voorschotten op de schadeloosstellingen zijn bepaald.
2. De Gemeente heeft van antwoord gediend en geconcludeerd tot verwerping van het beroep.
3. Vervolgens hebben [eiser] c.s. ter rolle op de voet van art. 225 lid 1, aanhef en onder c, Rv schorsing van het geding ingeroepen. Nadat de Gemeente de gestelde schorsing had bestreden, heeft de Hoge Raad bij rolbeschikking van 12 februari 2010, NJ 2010, 98, verstaan dat het geding niet is geschorst en bepaald dat de zaak weer zal worden uitgeroepen ter rolle voor schriftelijke toelichting in de hoofdzaak.
4. Nadat de zaak weer ter rolle was uitgeroepen, hebben verzoekers in het incident bij drie incidentele conclusies “tot voeging inzake vervroegde onteigening ex art. 3 lid 2 Ow” de Hoge Raad verzocht hen toe te staan zich in de hoofdzaak te voegen aan de zijde van [eiser] c.s.
5. De Gemeente heeft bij conclusie in de incidenten tot voeging de verzoeken tot voeging bestreden en geconcludeerd tot verwerping van (alle drie) de verzoeken.
6. Vervolgens zijn stukken gefourneerd voor arrest in het incident tot voeging.
7. Blijkens de aanhef van de incidentele conclusies zijn de verzoeken tot voeging gegrond op art. 3 lid 2 Onteigeningswet (Ow). Art. 3 lid 2 Ow heeft niet betrekking op voeging maar op tussenkomst. Voor zover de incidentele conclusies aldus begrepen moeten worden dat deze ertoe strekken dat verzoekers in het incident tussenkomst in de hoofdzaak wordt toegestaan, kunnen verzoekers in het incident in hun verzoeken niet worden ontvangen. In een cassatieprocedure is geen plaats voor een verzoek tot tussenkomst. Vgl. HR 16 juni 2000, NJ 2000, 516, en HR

14 maart 2008, NJ 2008, 168. Zie ook Asser Procesrecht/Veegens-Korthals Altes-Groen (2005), blz. 328; Hugenholtz/Heemskerk, Hoofdlijnen van Nederlands Burgerlijk Procesrecht, 22e dr. 2009, blz. 107.

8. Voor zover de incidentele conclusies begrepen moeten worden als een verzoek tot voeging als bedoeld in art. 217 Rv, kunnen verzoekers in het incident op grond van het volgende evenmin in hun verzoek worden ontvangen.

9. De bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering zijn ingevolge art. 2 Ow op het geding tot onteigening toepasselijk, voor zoveel daarvan bij de Ow niet is afgeweken. De afwijking kan blijken uit een uitdrukkelijke voorziening in de Ow, maar ook voortvloeien uit het stelsel der wet of uit de aard van het onteigeningsgeding. Vgl. de eerder in deze zaak door de Hoge Raad gegeven rolbeschikking van 12 februari 2010 (conclusie A-G onder 5 met gegevens).

10. Ten aanzien van de bepaling inzake voeging van art. 219 Rv treft men in de Ow geen afwijkende voorziening aan. Niettemin moet m.i. worden aangenomen dat uit het stelsel der wet en ook uit de aard van het onteigeningsgeding voortvloeit dat voor toepassing van die bepaling geen plaats is. Al aangenomen dat in een onteigeningsgeding zich belang bij of behoefte aan voeging kan voordoen (vgl. Kluwers Onteigening, eigendomsbeperking en kostenverhaal, losbl., I, § 3, sub e), vindt de positie van derden belanghebbenden in het onteigeningsgeding een bijzondere en uitputtende regeling in art. 3 lid 2 Ow, die geen ruimte laat voor toepassing van art. 217 Rv.

De conclusie strekt tot niet-ontvankelijkverklaring van verzoekers in het incident in hun verzoek en tot verwijzing van de hoofdzaak naar de rol voor voortprocederen.

Hoge Raad:

(...; **Red.**)

3. Beslissing in het incident

De Hoge Raad verklaart verzoekers in het incident niet-ontvankelijk in hun verzoeken.

Noot

Copyright © Sdu Uitgevers, Den Haag 2006